

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA DLA PRACOWNIKÓW ORAZ UCZNIÓW
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO W KALISZU POMORSKIM
NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA NA TEREN SZKOŁY,
ORAZ W PRZYPADKU ZAGROŻENIA ATAKIEM BOMBOWYM I GAZOWYM.**

Procedury zostały sporządzone na podstawie opracowania wydanego w 2014r. przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oraz Miasto Stołeczne Warszawę pod tytułem „Zasady postępowania na wypadek wtargnięcia napastnika na teren placówki oświatowej”.

I. ZASADY ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA SYSTEMÓW ALARMOWANIA

Nad funkcjonowaniem systemu alarmowania na terenie placówki oświatowej nadzór sprawuje dyrektor placówki.

Sygnaly alarmowe przekazywane są za pomocą dzwonka szkolnego lub sygnału głosowego.

Decyzję o ogłoszeniu sygnału alarmowego lub komunikatu ostrzegawczego, w przypadku ujawnienia zagrożenia wynikającego z wtargnięcia uzbrojonego napastnika na teren placówki, podejmuje każdy z przeszkolonych i przygotowanych do tego pracowników placówki, wówczas, gdy: takie zagrożenie zauważy, będzie miał podejrzenie, że takie zagrożenie może za chwilę wystąpić lub taką informację o zagrożeniu otrzymał.

W Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Kaliszu Pomorskim jako sygnał alarmowy przy wtargnięciu napastnika wprowadza się sygnał dźwiękowy /dzwonek/ powtarzany 5 – krotnie, o długości 1-2 sek.

Podczas braku zasilania, lub w przypadku braku możliwości użycia dzwonka wprowadza się sygnał głosowy „Uwaga napastnik”.

II. ZADANIA DYREKTORA PLACÓWKI OŚWIATOWEJ NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA

1. Systematyczne prowadzenie realistycznej oceny stanu zabezpieczeń przed uzbrojonym napastnikiem.
2. Sprawdzanie, czy zasady postępowania w sytuacji zagrożenia są znane wszystkim pracownikom, czy klucze od drzwi ewakuacyjnych są w miejscu wyznaczonym, itp.).

3. Wyznaczenie kierunku/drogi oraz miejsca ewakuacji – **w Szkole Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Kaliszu Pomorskim wprowadza się drogi oraz miejsca ewakuacji tak jak w przypadku pożaru. / zał.nr1/.**Dopuszcza się ewakuację innymi wyjściami niż to jest zaplanowane w zależności od rozwoju sytuacji.
4. W przypadku braku możliwości przeprowadzenia ewakuacji, należy schronić się w klasach, lub innych pomieszczeniach i zabarykadować się. Zaleca się, by odpowiednie pomieszczenia posiadały grube ściany, pełne i otwierające się na zewnątrz drzwi oraz były wyposażone w środki pierwszej pomocy – apteczki, środki łączności dające możliwość przesłania informacji na zewnątrz.
5. Organizowanie przeszkolenia pracowników i służby ochrony budynku na wypadek ataku napastnika oraz ćwiczeń, bądź instruktaży dla pracowników placówki, uczniów, dzieci.
6. Ograniczenie osobom nieuprawnionym dostępu do dokumentów i planów sytuacyjnych placówki. Wszystkie te informacje powinny być udostępnione służbom porządkowym – Policji, Państwowej Straży Pożarnej itp.

III. **POWIADAMIENIE SŁUŻB RATOWNICZYCH O WTARGNIĘCIU UZBROJONEGO NAPASTNIKA**

1. Telefoniczne alarmowanie – wybranie numeru alarmowego 112 lub 997, po zgłoszeniu się dyżurnego operatora spokojnie i wyraźnie należy podać:

- miejsce zdarzenia,
- rodzaj zdarzenia,
- informacje o zagrożeniu życia i zdrowia ludzkiego,
- liczbę napastników,
- opis wyglądu napastników,
- ilość i rodzaj broni,
- liczbę ofiar i gdzie je widziano,
- imię i nazwisko zgłaszającego,
- numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu,
- najszybszą/najbezpieczniejszą drogę dojazdu do miejsca zdarzenia.

Po powiadomieniu nie należy odkładać słuchawki do chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia. Przyjmujący może zażądać: potwierdzenia zgłoszenia poprzez oddzwonienie, wykonania polecenia/instrukcji, dodatkowych informacji, które w miarę możliwości należy podać.

2. Jeżeli sytuacja nagle się zmieni, należy szybko o tym powiadomić operatora numeru **112 lub 997**.

3. Po przybyciu na miejsce służb, jeżeli to możliwe, należy przekazać dodatkowe informacje, tj.:

- ile osób opuściło budynek,
- ile osób zostało w budynku i na jakich poziomach,
- pokazać plany budynku i drogi ewakuacji,
- gdzie ostatnio był widziany agresor,
- czym przyjechał lub skąd przyszedł napastnik

IV. ZASADY POSTĘPOWANIA OSÓB PRZEBYWAJACYCH NA TERENIE PLACÓWKI OŚWIATOWEJ NA WYPADEK WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA

1. Ucieczka z zagrożonego rejonu drogą ewakuacji, poza rejon zagrożenia.

2. Ewakuacja tylko w przypadku bezpośredniej bliskości wyjścia, z dala od źródła zagrożenia.

W przypadku zarządzenia ewakuacji należy:

- zostawić wszystkie swoje rzeczy w miejscu, gdzie się znajdują,
- korzystać z wyznaczonej drogi ewakuacji,
- po drogach ewakuacyjnych poruszać się szybko, unikać blokowania ruchu, zatrzymywania się, czy też gwałtownego napierania na poruszających się z przodu.

Podczas ewakuacji należy:

- zachować ciszę, spokój, rozwagę,
- udzielać pierwszej pomocy w miejscu bezpiecznym, jedynie wtedy, gdy nie ma to wpływu na własne bezpieczeństwo,
- ostrzegać o niebezpieczeństwie,
- w przypadku opadów deszczu, śniegu lub panującego zimna, przeprowadzić dzieci i młodzież do innego wcześniej ustalonego obiektu.

Jeżeli bezpieczna ewakuacja nie jest możliwa należy:

- zamknąć drzwi do klas/pomieszczeń szkolnych,
- zastawić drzwi ciężkim meblem, ławkami,
- wyłączyć wszystkie światła,
- wyłączyć/wyciszyć wszystkie urządzenia elektroniczne,
- położyć się na podłodze z dala od drzwi i okien,
- zachować ciszę,
- zapobiegać panice
- jeżeli jest to możliwe udzielić pierwszej pomocy poszkodowanym,
- nie otwierać nikomu drzwi – służby ratownicze zrobią to same.

Jeżeli nie ma możliwości ewakuowania się lub ukrycia i zabarykadowania w pomieszczeniu bezpiecznym, a nasze życie lub zdrowie jest bezpośrednio zagrożone w bezpośrednim kontakcie z napastnikiem - BŁAGAMY O LITOŚĆ oraz

- podporządkowujemy się poleceniom napastników,
- nie grozimy napastnikom,
- nie szydzimy,
- nie żartujemy,
- nie polemizujemy,
- nie nawiązujemy nachalnego kontaktu wzrokowego
- nie ulegamy panice.

Podczas działań służb ratowniczych należy:

- zachować spokój,
- stosować się do wszystkich poleceń służb,
- nie trzymać nic w rękach,
- nie zadawać pytań podczas ewakuacji,
- unikać gwałtownych ruchów, alarmujących gestów itp.,
- poddać się kontroli bezpieczeństwa,
- jeżeli posiadamy istotne informacje o napastnikach lub ofiarach, przekazujemy je służbom ratowniczym.

V. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW PLACÓWKI OŚWIATOWEJ ZWIĄZANE Z WPROWADZENIEM „ZASAD ALARMOWANIA I POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA”

Do obowiązków pracowników w wyżej wymienionej sytuacji należy:

- zapoznanie się z rodzajami alarmów, komunikatów ostrzegawczych i sygnałów alarmowych, numerami telefonów służb ratowniczych i porządkowych,
- ćwiczenie umiejętności posługiwania się technicznymi środkami alarmowania i powiadamiania oraz znajomość miejsca ich rozmieszczenia w danej placówce,
- dysponowanie numerami telefonów do kierownictwa placówki (dyrektora, wicedyrektora),
- okresowe zapoznawanie się z instrukcją przeciwpożarową, planami ewakuacji oraz innymi instrukcjami i planami dotyczącymi m.in. rozmieszczenia głównych wyłączników energii

elektrycznej, hydrantów, systemów alarmowych oraz posiadanie umiejętności posługiwania się nimi w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej.

WAŻNE NUMERY ALARMOWE:

112 – Centrum Powiadamiania Ratunkowego

999 – Pogotowie Ratunkowe

998 – Straż Pożarna

997 – Policja

992 – Pogotowie gazowe

VI. ZAGROŻENIE BOMBOWE

Symptomy wystąpienia zagrożenia:

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

1. Zainteresowania i uwagi wymagają:
 - rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp., osoby wyglądające na obcokrajowców, osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku,
 - samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).
2. Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.
3. O swoich spostrzeżeniach poinformuj dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia odpowiednie służby: Straż Miejską lub policję.

Postępowanie w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

1. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby - Policję, Straż Miejską, Urząd Miasta.
2. Jednocześnie przeprowadza ewakuację budynku zgodnie z procedurami.
3. Osoba, która przyjęła zgłoszenie lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinna ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, dyrekcji szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.
4. Zawiadamiając policję dyrektor podaje następujące informacje:

- rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot),
 - treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego;
 - numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.
5. Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

1. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.
2. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
3. Po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
4. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
5. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
6. Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
7. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
8. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
9. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy opuścić szkołę, zabierając rzeczy osobiste (torebki, plecaki itp.)
10. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

Jak zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”:

1. Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” należy zastosować się do poleceń policji.
2. Ciekawość może być niebezpieczna, należy jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze należy informować o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę.

3. Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji należy niezwłocznie udać się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniami administratora budynku lub wskazaniami upoważnionych osób.

Informacja o podłożeniu bomby

1. Jeżeli jest to informacja telefoniczna należy:

- słuchać uważnie,
- zapamiętać jak najwięcej,
- jeżeli mamy taką możliwość, nagrywamy rozmowę – jeśli nie – próbujemy zapisywać informacje,
- zwrócić uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle,
- nigdy nie odkładać pierwszy słuchawki,
- jeżeli telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – należy zapisać ten numer.
- jeżeli jest to wiadomość pisemna, należy zabezpieczyć ją tak, aby nikt jej nie dotykał, a następnie przekazać ją policji.

2. Po zakończeniu rozmowy niezwłocznie zadzwonić pod jeden z numerów alarmowych.

3. Zaalarmować dyrektora szkoły.

4. Dyrektor dzwoni do Wydziału Edukacji Miasta i Gminy w Pomorskim oraz Kuratorium Oświaty w Szczecinie.

5. Powiadamia o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!

6. Dyrektor zarządza ewakuację godnie z obowiązującą instrukcją.

UWAGA! Należy poinstruować uczniów o zabraniu ze sobą rzeczy osobistych – plecaków, torebek itp. TYLKO WŁASNYCH.

7. Zabezpieczyć ważne dokumenty, pieniądze.

8. Wyłączyć lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.

9. W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykać go i nie otwierać.

10. W miarę możliwości ograniczyć dostęp osobom postronnym.

11. Dokonać próby ustalenia właściciela przedmiotu.

12. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.

Wykrycie/ znalezienie bomby (podejrzanego przedmiotu)

W takim przypadku należy:

1. Nie dotykać podejrzanego przedmiotu.

UWAGA! Jeśli widzimy „bombę” to oznacza, że jesteśmy w polu jej rażenia.

2. Zadzwoić pod jeden z merów alarmowych: 112, 997, 998, 999.
3. Zabezpieczyć, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym – głównie uczniom, nie narażać siebie i innych na niebezpieczeństwo.
4. Powiadomić o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!
5. Zarządzić przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
6. Zabezpieczyć ważne dokumenty, pieniądze.
7. Wyłączyć lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
8. Otworzyć okna i drzwi.
9. Usunąć z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne.
10. Nie używać w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych).
11. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.

Wrzucenie granatu lub ładunku bombowego do pomieszczeń szkolnych.

Nakaz padnięcia na podłogę jeśli jest to możliwe za osłonami konstrukcyjnymi lub sprzętowymi jeśli nie, nogami w kierunku ładunku.

ATAK GAZOWY

1. Zarządzić ewakuację budynku
2. Wezwać specjalistyczne służby
3. Przeciwdziałać panice.

PODEJRZANA PRZESYŁKA POCZTOWA

1. Nie otwierać nieoczekiwanych przesyłek (listów, paczek bez określenia nadawcy) oraz przesyłek z nieznaną lub nieokreśloną zawartością.
2. Opakować przesyłkę kilkoma workami foliowymi i wezwać policję lub straż pożarną
3. Do przybycia służb nie opuszczać pomieszczenia ani nikogo do niego nie wpuszczać.

Należy powiadomić policję, straż miejską lub straż pożarną o nietypowo zaparkowanych samochodach, koszach na śmieci ustawionych w nieodpowiednich miejscach, o pozostawionych bez opieki walizkach, torbach, paczkach na terenie szkoły.

Kalisz Pomorski, dnia 29.08.2016 r.

